No. 2898 Woensdag 17 Nov. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Vondel.

1587 — 17 November 1937

We hebben in ons blad in de laatste maanden reeds meermalen de aandacht gevestigd op Neerlands grootste dichter Joost van den Vondel.

En vandaag op de dag van de Vondelherdenking, nu Nederland deze grote katholieke vaderlander huldigt, is het wel van belang nog eens iets naders over Vondel te vertellen. Want nog al te veel leeft onder de mensen de caricatuur van Vondel, als van de man, die een kousenwinkel had; zijn zaak en zijn gezin verwaarloosde, doordat hij in zijn vrije tijd gedichten schreef, die voor de grote massa heel moeilijk te begrijpen zouden zijn.

Deze caricatuur is een volslagen leugen en ze dient volkomen uitgeroeid te worden, niet het minst onder ons katholieken, omdat het Nederlandse Katholieke volk in Vondel een van zijn emancipators heeft te zien. Een man, die een goed vader en echtgenoot was, die voor zijn gezin hard heeft gewerkt, maar die daarnaast door zijn grote talenten en schier onvermoeide werkkracht, de Nederlandse Dante is geworden en onze Nederlandse taal heeft verrijkt met kostbare juwelen, die schitteren en fonkelen voor een ieder, die er ernstig contact mee zoekt. En een man, die in voor het Ned. katholicisme duistere dagen, een schitterende meteoor is geweest en opnieuw de dwaze legende heeft weerlegd, dat wetenschap en geloof niet samen kunnen gaan.

Vondel heeft door zijn sublieme gedichten, evenals zovele grote kunstenaars voor en na hem, getoond, dat de **werkelijke wetenschap en kunst door het geloof bevrucht en geadeld wordt en tot de hoogste roem stijgt.**

Waarom viert heden nu geheel Nederland de nagedachtenis van deze grote dichter?

Heden is het 350 jaar geleden, dat Vondel geboren werd en deze merkwaardige dag wordt in Amsterdam, dat in het bijzonder veel aan Vondel is verplicht, op een werkelijk nationale wijze gevierd. Maar rond deze datum van 17 November hebben vrijwel in alle plaatsen van enige betekenis in Nederland Vondelherdenkingen plaats.

Jammer, dat op Curaçao geen enkele Nederlandse Vereniging zich geroepen heeft gevoeld een dergelijke herdenking te vieren.

Misschien komt dit hierdoor, dat ofschoon een dichter als Vondel zeker imponeert, de doorsnee Nederlander toch nog altijd ietwat vreemd staat tegenover dichters. We beschouwen deze mensen altijd als figuren, die met één voet op de aarde en met de andere in de lucht zweven en voor de maatschappij eigenlijk onbruikbare mensen zijn.

En toch zijn de dichters de dragers der gedachten, de bouwers van de taal. En op dit terrein heeft Vondel pionierswerk verricht en heeft hij onze taal, maar ook ons gehele volk verrijkt met een schat, waarvan de waarde moeilijk te omschrijven is. De taal van de 14e eeuw was stroef en onvolmaakt, wij zouden die taal niet meer kunnen gebruiken, omdat ze aan onze behoeften niet voldeed. Toen deze taal zo primitief, zo levenloos geworden was, toen zijn onze dichters gekomen, die groeikracht aan onze taal gaven, die er bezieling in wisten te leggen. Zo kan het meermalen gebeuren, dat men bij het lezen van een goed gedicht uitroept: „Ik wist niet dat onze taal zo mooi was."

Onder de grote nationale dichters, die groei en levenskracht aan onze taal gegeven hebben, neemt Vondel een vooraanstaande plaats in. In de dagen, dat Vondel leerde lezen en schrijven, was onze taal er treurig aan toe. Wat in Amsterdam in die dagen gesproken werd, was erbarmelijk. Vondel heeft dat barbaarse Nederlands moeten hervormen en de sporen van deze ontwikkelingsarbeid vindt men in zijn werken duidelijk terug. Zijn eerste treurspel „Pascha" is voor ons bijna niet verstaanbaar, zijn laatste werk „Noach" is de taal, die wij **vandaag nog spreken. Ziehier het Titanenwerk van Vondel in „a nutshell".** Vondel was echter niet alleen een meester van de taal, welke hij wist te hanteren, zoals een Rafaël zijn penseel, neen, hij was ook iemand, die de individuele gevoelens van anderen wist op te vangen en onder woorden te brengen. En daaraan danken wij zovele juwelen van fijne gedichtjes, waarvan het lezen, nu 300 jaren later, nog 'n genot is. Maar hij was ook een dichter, die zelf een gevoelig mens was. Op welk een sublieme wijze weet hij bij de dood van zijn dochter „Constantijntje" in een gedicht uiting te geven aan de oudersmart en tegelijk de moeder te troosten! Vondel is ook een gelovig mens, een katholieke apologeet, die Thomistische waarheden in enkele zinnen helder en bevattelijk weet weer te geven.

Prof. Molkenboer noemt Vondel dan ook onvoorwaardelijk een lekenapostel. In dagen, dat het katholicisme veracht en verguisd werd, schreef hij zijn grote katholieke drama's, die door hun heerlijke taal druk gelezen en gespeeld werden en daardoor velen de ogen voor de oude waarheid weer openden. In 1639 werd Vondel katholiek. Dan komt zijn grote opgang. Zijn pen is schier onvermoeid. In een niet te temmen geloofsijver schrijft hij de prachtigste gedichten, die zowel voor de Ned. taal als voor het aloude katholieke geloof van onvergankelijke waarde zijn geworden. Zijn gedichten over de verheerlijking van Maria, doen voor het slot van Dante's „Divina Comoedia" niet onder, zegt prof. Molkenboer.

Vondel was een dichter groot door zijn taal, door zijn heerlijke gedachten, maar ook door zijn veelzijdigheid.

En vooral wij katholieke Nederlanders, zijn veel aan hem verplicht.

CONTROLE IN DE MIDDELLANDSE ZEE. In de verte zien wij een oorlogsboot die ter controle van de onderzeeboten, die de schepen lastig vallen, in de Middellandse Zee vaart.

RADIO-NIEUWS.

Ter gelegenheid van het 10 jarig jubileum van de Phohi Kortegolfzender van Philips zullen drie speciale uitzendingen plaats hebben:

DINSDAG 16 November van 7.24 tot 9.54 Curaçaotijd.
Woensdag 17 „ van 8.24 tot 10.54 „
Donderdag 18 „ van 9.24 tot 11.24 „
Golflengte 31.28 Meter of 9591 K.C.

Aan deze uitzendingen zijn prijsvragen verbonden, waarvoor 50 stuks PHILIPS RADIO-TOESTELLEN, alsmede voor 15.000 gulden aan prijzen beschikbaar worden gesteld.

Gij kunt uwe oplossingen op deze prijsvragen bij PALAIS ROYAL indienen, die ze door zal sturen naar de PHILIPS-FABRIEKEN te EINDHOVEN.

VOOR EEN PERFECTE ONTVANGST LUISTER UITSLUITEND NAAR DEZE UITZENDINGEN MET EEN ZOO JUIST AANGEKOMEN

Philips Toestel Type 1938.

Een product van 's Werelds grootste Radio Industrie.
PHILIPS, de brug tusschen NEDERLAND EN OOST EN WEST.

Vraagt een demonstratie bij:

PALAIS ROYAL.

Heerenstraat No. 23.

Palais Royal Was, Is en blijft Uw adres voor Radiotoestellen.

Gezinspolitiek.

Reeds meermalen, schrijft het R.K. Ned. Indische dagblad de Koerier, is de juistheid van het bekende woord gebleken, dat zuivere wetenschap naar God voert, maar halve wetenschap naar de duivel.

Welk een verwarring hebben niet de Darwinistische theoriën in de laatste helft der vorige eeuw in de geesten aangericht, van welke theoriën bij de huidige stand der wetenschap al heel weinig is overgebleven.

Hetzelfde geldt aangaande de theoriën omtrent de erfelijkheid van eigenschappen. Het juiste, empirische uitgangspunt van de Augustijner monnik Gregorius Mendel werd helaas meer en meer verlaten en maakte plaats voor toepassingen op gebieden, waar de erfelijkheid allesbehalve was bewezen. Zo is er heel wat gefabeld over de erfelijkheid van geestelijke eigenschappen, waaromtrent wetenschappelijk nog zo goed als niets vaststaat. Tot welke excessen deze halve wetenschap heeft geleid, leert de sterelisatie-wetgeving in verschillende landen, vooral in Duitsland waartegen meer en meer stemmen opgaan.

Nog onlangs wezen wij ook op de zonderlinge theoriën van Rosenberg, aan wier wetenschappelijke fundering alles ontbreekt.

Ook de z.g. superioriteit van het „Arische ras" — nog afgezien van de vaagheid van dit begrip — heeft tot excessen, zoals de Jodenvervolgingen geleid en is het bewijs, waartoe wetenschappelijk dilettantisme kan leiden.

Wie echter zou menen, dat al dergelijke stromingen alleen buitenlands haar verkeerde invloed doen gelden, zou zich sterk vergissen. Ook in Nederland heeft bijv. de z.g. eugenetiek — die welbeoefend van heilzame invloed kan zijn — veel verwarring gesticht, zo zelfs dat van liberale zijde niets wordt gevoeld voor de gezinspolitiek, welke het huidige Kabinet wenst te voeren en in de Troonrede heeft aangekondigd.

Lees bijv., wat de „Vrijheid hierover schrijft:

„Wie het gezin verloochent, verloochent de samenleving en de toekomst onzer beschaving, zegt „De Vrijheid". Doch in een tijd van betrekkelijke overbevolking is minder dan ooit alle kunstmatige bevordering van gezinsmvermeedering verdedigbaar. In een tijd van toenemende medische kennis, van verscherpt inzicht op het gebied van erfelijkheid en eugenetiek mag men niet de ogen sluiten voor hetgeen ernstige denkers en grote geleerden met nadruk hebben geconstateerd. Ontvolking ware een gesel voor de mensheid, doch onevenredige vermeerdering van de minst begaafden, van gedegenereerde en debiele elementen, zou evenzeer een groot gevaar voor de mensheid en voor de cultuur der komende tijden betekenenen. *Wie hiermede bij zijn* gezinspolitiek niet ten ernstigste rekening houdt, handelt lichtvaardig en ondoordacht."

Men ziet, dat hierbij alweer een beroep wordt gedaan op meningen, die wetenschappelijk nog allesbehalve vaststaan.

Dat de economisch beter-gesitueerden juist de dragers van de beste erffactoren zouden zijn, is niet alleen onbewezen, maar zelfs zeer onwaarschijnlijk. Komt juist in de hogere kringen niet vaak degeneratie voor, heeft deze in de loop der tijden tengevolge van een te luxueuze levenswijze niet bij uitstek blootgestaan aan ongunstige invloeden? Wordt de kracht ener natie niet vooral gevormd door een gezonde arbeiders- en boerenstand, gestaald door de strijd om het dagelijks brood en een sobere levenswijze? Komen niet vele grote mannen juist voort uit de heffe des volks, waar dikwijls meer stoerheid en onverzettelijke wilskracht wordt gevonden dan in hogere kringen, die zich maar al te vaak slechts door connecties in de hogere posities weten te handhaven?

Men ziet hier weer een staaltje, waartoe het liberalistische „laisser aller" leidt. Iedere steun aan het grote gezin wordt als „kunstmatig" verworpen, terwijl het juist 't kunstmatig karakter van de moderne samenleving is, welke ook veel te weinig met hetgeen Christelijke liefde en rechtvaardigheid voorschrijven rekening houdt, waardoor het grote gezin in de verdrukking is geraakt. Dat grote gezin moet volgens de liberale opvatting maar verkümmern" en door economische ellende tengronde gaan, dan verdwijnen meteen die kiemen van erfelijke belasting, weet u. Dat juist het grote gezin een onovertreffelijke school vormt voor een welopgevoed en niet-verwend geslacht komt niet in de hoofden der liberale heren op.

De „Tijd" zegt er terecht het volgende van:

De eugenetiek leert, zeggen zij, op die hoge society- toon, waarvan zij het weinig begerenswaardige geheim bezitten, dat het lagere volk, dat zich het snelste voorplant, de meeste kiemen van erfelijke belasting draagt. Wij hoeven toch het aantal debielen en imbecielen niet te vergroten door premies te geven aan de grote gezinnen! Laat die verslapping van de huwelijksmoraal nog maar wat dóórzieken. Wij hebben toch mensen genoeg in Nederland.

Zeldzaam cynisch! Economisch geredeneerd, alsof het de productie van lucifersdoosjes betrof. Zo praten degenen, die de mond vol hebben van de mensenrechten, doch die de mensen van de toekomst zelfs het recht op het leven ontzeggen!

Zo kunnen alleen mensen spreken, die — net als Rosenberg en zijn arische Duitsers — ten diepste doordrongen zijn van hun eigen gewicht, van hun erfelijke zuiverheid, hun hoge ras-kwaliteiten. Wat uit hen voortkomt is het denkende deel van de natie. **Dat** deel vertikt het om zich voort te planten en **daarom mogen de mensen** van het „gewone volk" het óók niet. Dáárom moet de verslapping van de gezinsmoraal nog maar **eventjes** voortgaan. Alsof een dergelijke **verslapping** naar willekeur kan worden geremd, wanneer wij eenmaal de mensen wèl nodig hebben!

Zo kunnen alleen mensen spreken, die voelen, dat zij het contact met de massa verliezen, die geen aanvulling meer krijgen **van onderop, omdat in hun eigen kring het kwaad van het kleine kinder**tal of van het kinderloze huwelijk te diep is doorgevreten en die nu de anderen, die de **moed** hebben de kinderen ter wereld te brengen, wèl met platonische sympathie-verklaringen, maar in geen **geval met daadwerkelijke hulp** tegemoet te willen treden.

Dat is de gezinspolitiek van de aarzeling, de vertwijfeling en het egoïsme.

Inmiddels heeft de Minister van Sociale Zaken Mr. Romme reeds enkele tegemoetkomingen bij de steun aan werklozen gegeven, waarvan vooral de grote gezinnen profiteren. Deze komen in het kort hierop neer:

Aan de bij ondersteunden inwonende werkloos geworden konderen van 21 jaar en ouder, die voorheen zelf reeds zoveel loon verdiend hebben, dat hun inkomsten van enigszins behoorlijke betekenis voor het gezin zijn geweest, zal een extra-bijslag worden toegekend. Er wordt gelegenheid geopend tot verkrijging van extra-B-steun (kleding, dekking en schoeisel); te dien einde zal een spaarregeling worden opgezet, waarvoor de regering zeer binnenkort een beroep op het Nederlandse volk zal doen.

Al gaan de wensen aan Katholieke zijde verder, toch kan men waardering hebben voor deze tegemoetkomingen, die wellicht bij verdere stijging van het prijspeil door een verhoging der steunnormen zal worden gevolgd.

Katholieke Politiek en Politiek Katholicisme.

In de laatste troonrede sprak H.M. de Koningin over de „geestelijke verwarring dezer tijden" en de „christelijke beginselen" die daartegenover door de huidige regering zouden gehandhaafd worden.

Het is goed dat deze woorden weer eens door de hoogste gezagsdraagster in Nederland en zijn gebiedsdelen gezegd zijn: want er was in de laatste jaren **wel wat** al te weinig aandacht besteed aan het wezenlijke onderscheid tussen de christelijke wereldbeschouwing en de **contemporaine** ideeënvloed die het arme caduque Europa overstroomt en ook de rest van de wereld tracht te verzwelgen.

Vandaar dan ook o.i. de verklaring, dat vele, zelfs ontwikkelde personen zich de vraag **kunnen** stellen, hoe en waarom godsdienstige mensen aan politiek behoren te doen, hoe en waarom men juist in een Katholieke of Christelijke partij politiek behoort te bedrijven.

Ten opzichte van de Christelijke partijen, als Anti-Revolutionnairen, Christelijke Historischen enz. hoort men nooit spreken van een politiek protestantisme: maar aan de Katholieken wordt heel gaarne het woord Politiek Katholicisme aangewreven.

Voor ons zal gelden en blijven gelden het recht politiek te bedrijven, die onze katholieke beginselen beschermt en het rech van voorrang van die katholieke beginselen boven welk ander ook.

Politiek katholicisme, politiek in de kerk is een bezwaar dat men niet alleen de democratie verwijt, als zijnde, de oorzaak daarvan doch tevens de katholieke kerk als zijnde de bedrijver van deze grote dwaasheid.

Politiek Katholicisme.

Men verwijt de geestelijkheid, dat zij zich inlaat met zaken, die haar niet aangaan, dat zij vanaf de kansel propaganda maakt voor een katholieke politiek partij in stede van Gods Rijk te verkondigen, men verwijt ons ook dat wij katholieke aangelegenheden brengen waar zij niet horen, in het parlement, waar het staatsgezag het alleenrecht heeft tot spreken.

Zij die dit bezwaar maken, hebben nooit nagedacht over de ware verhouding van religie en politiek en hebben zonder zich te bezinnen, klakkeloos, van anderen de leuze overgenomen: geloof en politiek zijn gescheiden.

In Nederland heeft veel opgang gemaakt een boekje van Mr. Louis de Bourbon, getiteld „Democratie en Dictatuur".

Hij schrijft in het bewuste werkje **naar aanleiding** van het bovenstaande: „De **lieden die dit beweren, zijn nog nooit** op het idee gekomen, dat deze twee zaken, geloof en politiek, een terrein gemeenschappelijk hebben, n.l. het terrein der levensbeschouwing."

„Dat iedere godsdienst tevens een levensbeschouwing bevat, aldus gaat het **boekje verder, behoeft geen betoog,** doch is het niet even duidelijk dat ook de politieke overtuigingen der mensen aan een of andere levensbeschouwing ontspruiten."

„De Kerk heeft te waken over geestelijke belangen van haar onderdanen maar ook in de politiek kunnen grote geestelijke belangen worden bedreigd.

Niemand zal het vreemd vinden, dat de Kerk hare onderdanen verbiedt, lid te zijn van de communistische partij, daar immers de levensbeschouwing dezer partij het geloof tot opium voor het volk proclameert en dat geloof derhalve wil uiroeien; dat de kerkelijke overheid ook tegen het nationaal-socialisme haar waarschuwende stem liet horen, kan geen reden zijn tot ani-clericalisme, doch is integendeel een bewijs, dat ook dit stelsel een levensbeschouwing huldigt, welke op vele punten in flagrante strijd is met de leer der Kerk."

„De wijze, waarop sommigen de gelovigen op dit gebied voorlichten en waarschuwen, is misschien niet altijd even gelukkig, maar zij is toch altijd nog heilig, vergeleken bij de manier, waarop vele politieke voormannen in het nationaal-socialistische Duitsland de Kerk en haar hoge bestuurders beschimpen."

Katholieke Politiek.

Laten wij hier eens de theoretische vraag stellen, die geen vraag is:

Mogen wij Katholieken ons mengen in de politiek en is er misschien zelfs geen sprake van plicht? Heeft de Kerk, van wier mystiek lichaam wij de leden zijn, de strijdende leden, niet de taak voor haar rechten op te komen? Welke zijn de rechten van de Staat en waarom gelden deze niet, waar ze het terrein van de levensbeschouwing raakt, de Katholieke levensbeschouwing? Waar is de scheidende lijn te trekken?

Kerk en Staat.

De Katholieke Kerk maakt er met recht aanspraak op, de door Christus gestichte bovennatuurlijke heilsinstelling te zijn, waarvan het onzichtbare hoofd is Christus, en het zichtbare Diens plaatsbekleder, de Paus. **De kerk is toegerust met alle tot bereiking van haar doel noodzakelijke middelen. Haar doel is het zielenheil, het gemene welzijn in geestelijke zin, een zelfstandige grootheid met eigen aard, ook tegenover het algemeen welzijn,** dat het doel is van de staat.

En dit niet alleen, omdat het doel der Kerk het **heil der zielen,** dat der Staat het **tijdelijk welzijn betreft,** maar bovendien, omdat het algemeen welzijn dat de Kerk te verzorgen héeft, het welzijn beoogt van de gehele mensheid.

Derhalve moet de Kerk haar van de staat onafhankelijk recht bezitten.

De Katholieke Kerk is daarom geen Landskerk, geen nationale kerk in de beperkte zin van het woord, veeleer is zij volgens de wil van haar Stichter een universele gemeenschap, zij staat over de staten en zij behoort als algemene bovennatuurlijke gemeenschap tot het organisme van de menselijke Maatschappij.

Onkunde is oorzaak, dat velen een valse mening hebben omtrent de verhouding van Kerk en Staat volgens de katholieke opvatting. In strijd ook met de christelijke traditie, zoals die in de christelijke middeleeuwen is gebracht, maar ook in strijd met de officiële leer der kerk kent men buiten een te weinig ook veelal de Kerk een teveel toe, als zou het kerkelijk gezag het gehele politieke en sociaal-economische leven moeten controleren en leiden.

Zo leert **St. Augustinus,** die nergens ex professo over dit onderwerp handelt, dat staat en kerk beide, ieder op hun eigen gebied, zelfstandige machten en dus in zoverre gecoördineerd zijn: de staat heeft de vrede en het algemeen welzijn te verzekeren, terwijl de kerk de zorg voor het zielenheil tot taak heeft. Zij moeten broederlijk samenwerken, omdat hun taken zo nauw met elkaar verbonden zijn.

Van een principiële bovenordening van de kerk in staatszaken weet Augustinus niets. De staat heeft zijn eigen gebied, waarop hij souverein is. Komen er echter principiëel zedelijke of religieus-kerkelijke zaken in behandeling, dan zal de heerser als zoon der kerk, haar als zijn moeder horen. Luistert hij niet naar zijn vermaningen dan blijft haar niets over dan te dulden en te lijden. Harerzijds is de kerk bereid, het aardse gezag te dienen en te gehoorzamen, voorzover het staatsgezag reikt.

De leer van **St. Thomas** komt hiermede overeen.

Een ieder passe nu dit toe op de complexe verhoudingen in ons 20e eeuws wereldje. De principes van ons geloof maken als vanzelf iedere complexiteit tot een zeer eenvoudig probleem, ieder probleem tot een gefixeerde oplossing. Wij weten hoe wij gaan kunnen en staan. Wij weten hoe het moet en hoe het zijn moest. Daarnaar hebben wij ons te richten.

Onze conclusie zij dus deze. Als mens begaafd met de rede, die rechtvaardigheid onderscheiden kan en, recht erkennend, de keizer geeft wat aan de keizer toekomt en aan God wat aan God toekomt, doch ook tevens als katholiek — strijdend lid van het mystiek lichaam van Christus, als zonen van onze Moeder de H. Kerk — rust op ons de plicht, de positieve plicht voor de rechten van onze Moeder op te komen, de plicht onze volle medewerking te geven in politicis: katholieke politiek te bedrijven.

En dan kome men ons niet aan meer met de bewering dat wij katholieken ons hebben op te sluiten in kerken en kloosters en ons niet mogen bemoeien met de politiek die steeds weer tracht aan onze heiligste goederen te raken en evenmin met de bewering dat er geen katholieke politiek bestaat. — Deze bestaat wel.

We kunnen hier sluiten met de slotzin van het vermelde boekje van L. d. Bourbon. Katholieke Politiek is die politiek, welke streeft naar het hoogste welzijn van allen, met behoud van ieders vrije persoonlijkheid: Voor God, Volk en Vrijheid.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Gelukkig niet erg lang hebben de 9 Mogendheden te Brussel vergaderd om tot de conclusie te komen, dat Japan de schuldige is in de oorlog met China en de internationale overeenkomsten overtreden heeft.

In deze geest ook is er een nota gestuurd door de Ver. Staten, Engeland en Frankrijk en medegedeeld, dat Japan zich hiermee van de rest van de wereld heeft afgescheiden en het de meest drastische maatregelen van de zijde der Mogendheden verwachten kan.

Italië alleen in de persoon van Aldiovandi was tegen de conclusie van deze conferentie.

Heel begrijpelijk overigens voor een land, wat nog kort geleden hetzelfde deed met Abessynië, als wat wat nu Japan doet met China.

De fascistische landen kennen geen recht, alleen maar macht en het is te hopen, dat de grote mogendheden het nu eens niet bij woorden zullen laten, maar er ook in werkelijkheid drastische maatregelen zullen volgen om orde en gerechtigheid en vrede in de wereld te handhaven.

Doch wij vrezen.

Het schijnt echter, dat Japan al aan het zoete koekjes bakken is bij Engeland: en de voorwaarden voor de vrede zouden dan zijn: erkenning van de open poort in China, volledige erkenning en non interventie in de aangelegenheden der vreemde mogendheden, het terugtrekken der Japanse troepen achter de Chinese Muur en een commissie om het noordelijk gedeelte van China te administreren.

Aan het Spaanse front is er geen nieuws, noch van de Middellandse Zee, noch van Palestina.

Tussen Haiti en San Domingo schijnt het nog helemaal niet te boteren en uit Duitsland komen weer berichten van een verscherpte Kerkstrijd. Het weekoverzicht van de K.R.O. deed zelfs mededeling van een nog niet bevestigd gerucht, sloten worden en de bisschoppen versloten worden en de bisschoppen verbannen.

Zou werkelijk de waanwijsheid van het Nazisme nog niet zoveel leergeld hebben betaald, dat men ook nog het uiterste eens wil gaan proberen tegen de Steenrots, waarop Romeinse, Duitse, Franse Keizers, Koningen en Kanseliers hun koppen te pletter gelopen hebben.

We wachten geduldig af. Roma mora. Rome heeft de tijd en het zal weer tonen. In Nazidonië spreekt men nog maar van vier jaren(plannen).

In Brazilië heeft de fascistische staatsgreep een rustig verloop gehad en vooral door de Fascisten is de nieuwe broeder met vreugde begroet, vooral als eersteling in Zuid Amerika.

Een der eerste stappen welke nu door Brazilië ten opzichte van de interne nationale politiek zullen worden ondernomen, zal wel het uittreden uit de Volkenbond zijn: want daarin schijnen zich de fascistische landen allerminst thuis te voelen en willen de democratien nog iets van de fascisten bereiken, dan probeert men dit op conferenties van negen of drie enz., maar niet in de Volkenbond.

Het is wel eens van belang, vooral ook in verband met het begin van dit overzicht, voor vandaag even nader de aandacht te vestigen op dit instituut, waarvan indertijd zulke grote verwachtingen zijn uitgegaan.

Kan de Volkenbond helpen of verhindert het bestaan van het Geneefse instituut veeleer het tot stand komen van een ware en vruchtbare samenwerking?

Prof. Pater Regout uit Nijmegen heeft onlangs op een jeugdconferentie te Woudschoten gezegd: de eeuwige vrede is op deze aarde wellicht niet te verwezenlijken, maar dat mag er ons niet van weerhouden toch steeds al het mogelijke te doen om tot een geordende en vreedzame toestand op internationaal gebied te streven.

Dit is een woord van waar idealisme zonder klein menselijke verwaandheid. Wij moeten doen wat wij kunnen, maar om iets reëels en blijvends tot stand te brengen moeten wij in de eerste plaats de grenzen kennen van ons kunnen en precies weten wat wij willen bereiken.

Het al te juridische denken is op dit gebied zeer gevaarlijk. Het recht moet in dienst staan van de zedelijke en geestelijke belangen van de mens. Op zich zelf gesteld en los van de meer concrete werkelijkheid, kan ook het recht en kan zeer zeker de juristerij een tyrannieke macht worden. De staat, die niets anders zou zijn dan een rechtstaat is het ideaal geweest van het meest tyrannieke liberalisme uit de somberste periode uit de negentiende eeuw.

Het is prof. Struycken geweest, die in Nederland de eerste is geweest om dit ideaal op superieur wetenschappelijke wijze te bestrijden en de katholieke hoogleraar heeft daarbij gewezen op de zedelijke en culturele zijden van het politieke werk, waarbij men ver boven het streng juridische, boven 't-alleen-maar-juridische uitkomt.

Men heeft trouwens maar even te denken aan de ontzaglijke complicaties van de economische en sociale politiek om al aanstonds te voelen, dat het moderne nationale leven volstrekt niet alleen als een verstandelijk samenstel kan beschouwd worden.

En toch zijn er juristen, die het nog zoveel ingewikkelder internationale leven geheel in rechtsregelen en rechtsverhoudingen willen doen opgaan.

Mr. Limburg is voor Nederland de meest typische vertegenwoordiger van die opvatting, die zoals alle simplistische voorstellingen van de werkelijkheid eigenlijk niet veel meer is dan een caricatuur.

In 1918 waren het vooral de Fransen, die een aldus op de spits gedreven juridische opvatting van de Volkenbond voorstonden. De Engelsen verdedigden een andere andere opvatting; de Volkenbond was voor hen geen juridisch instituut, maar een centrum van overleg en van samenwerking. Geen machinerie tot bestendiging van een bepaalde rechtstoestand, maar een oefenplaats voor internationale solidariteit.

De laatste opvatting heeft het niet gewonnen. De eerste evenmin. Juist omdat er steeds strijd is geweest tussen de twee opvattingen is de Bond thans zo machteloos. In de laatste tijd dreigt het gevaar echter dat de Franse, de verkeerde opvatting, het pleit nog zal winnen.

De toetreding van Moskou tot de Bond heeft daar veel toe bijgedragen.

Jaren lang heeft Engeland, meestal gesteund door de kleinere mogendheden, zich veel moeite gegeven om de goede opvatting te Genève te doen triomferen. De min of meer sentimentele solidariteit met Frankrijk, de bondgenoot uit de grote oorlog, deed de regering te Londen, als het hard tegen hard ging, echter altijd compromissen sluiten, zodat men toch nooit een volkomen duidelijke toestand kreeg, te meer omdat de kleinere staten, vol goeden wil, steeds van mening waren, dat men toch vooral de Bond moest redden en daartoe graag enige concessies deden aan het Franse standpunt, in theorie althans.

Dit alles leidde echter tot de mislukking van de ontwapeningsconferentie en tot de... installatie van Hitler als dictator over het Duitse rijk. Men had het gemakkelijk kunnen voorzien, maar men verkoos zich zelf gerust te stellen met de gedachte, dat het nog wel los lopen zou en dat Frankrijk en Duitsland op de duur toch wel bereid zouden zijn met Engeland samen te werken tot verhoging van de welvaart en de veiligheid in Europa. Dit optimisme is gelogenstraft.

Toen Duitsland Genève verliet, meende men er de Russen te moeten inhalen. Daarmede werd de morele basis voor alle samenwerking weggeslagen. Naarmate de toestand dan hachelijker werd, moest Engeland noodgedwongen steeds meer waarde gaan hechten aan de nauwe verbondenheid met Frankrijk. En dus ook met Rusland. Aarzelend doet Engeland dat. Daar het zich zelf echter bedreigd voelt, ziet het geen andere uitweg meer. De Russen hebben er trouwens het grootste belang bij Engeland te binden en dat zij niets nalaten wat van aard is om de samenwerking tussen de Engelsen en de Italianen en Duitsers anderzijds onmogelijk te maken, blijkt wel weer zeer duidelijk uit hun houding tegenover de conferentie te Nyon.

Zo krijgt de Volkenbond steeds meer het karakter van een machtsinstrument, maar van een machtsinstrument dat volstrekt niet in dienst staat van een, zij het dan ook verkeerde, rechtsgedachte, maar niets anders dient dan de belangen van een paar tegen wil en dank verbonden grote mogendheden.

Dat de dictatoriale staten en Japan in de laatste tijd, er veel toe bijgedragen hebben om die noodlottige ontwikkeling te bevorderen, dient hier uitdrukkelijk vermeld te worden.

De kern van de zaak ligt echter in de verkeerde opvattingen in de schoot van de Volkenbond en in de cardinale fout van Rusland's opneming in de Geneefse kring. Naarmate Rusland een grotere rol gaat spelen in de Bond, krijgt deze meer het karakter van een vechtgemeenschap tegen die mogendheden, welke niet langer te Genève vertegenwoordigd zijn.

BUITENLAND.

DE PAUS EN DE JONGGEHUWDEN.

Tot dusver werden 8200 paartjes op Castel Gandolfo ontvangen.

In een der laatste collectieve audiënties, door de H. Vader verleend, bevonden zich onder de aanwezigen 480 pasgetrouwde paartjes. Dit was het hoogste getal, dat op een audiëntie aanwezig was, sinds Mei. Gedurende de maand September ontving de Paus 2900 jonggehuwden, welk getal die van de vorige maanden eveneens verre overtrof. In Mei waren het er 1700, in Juni 1500, in Juli 1000 en in Augustus 1100. Gedurende Zijn verblijf op Castel Gandolfo ontving Z.H. in totaal 8200 paartjes. De H. Vader heeft over dit grote aantal Zijne bijzondere tevredenheid uitgesproken, vooral waarderend, dat het een even groot aantal Christelijke gezinnen zal vormen.

PRIESTER EN SPIRITIST.

Onlangs vierde in het Londense Dominicanenklooster te Haverstock Hill, Father Knapp, zijn 50-jarig kloosterjubileum.

Een merkwaardig priester met nationale faam, welke hij hieraan dankt, dat hij waarschijnlijk de enige katholieke priester in Engeland is, die tevens spiritist is, en zelfs tal van séances heeft gegeven heeft.

Hij roept geesten op alsof het zijn vak is; hij laat hen door middel van mediums boodschappen uit het hiernamaals overbrengen, zo authentiek als men maar wensen kan. Soms is het bepaald griezelig. Dan ziet men een witte gedaante in al haar astraligheid, of een tafel begint te dansen, of onderaardse geluiden stijgen op, die alleen uit de geestenwereld afkomstig kunnen zijn. Father Knapp geeft zijn publiek zelfs nog meer dan zijn collega's-spiritisten, want als de eigenlijke séance afgelopen is, dan begint hij weer van voren af aan, maar nu met de lichten op. En dan laat hij precies zien hoe hij al die spiritistische wonderen in elkaar gegoocheld heeft. En aan het publiek wordt het overgelaten zich een mening te vormen omtrent de waarde van de prestaties van diegenen, die in volle ernst beweren spiritisten te zijn.

Natuurlijk is Father Knapp een goochelaar van de eerste rang. Het goochelen is een kunst, waarvan men niet zou vermoeden dat zij een priester bij de uitvoering zijner missie te pas kan komen. Maar Father Knapp heeft er zelf een missie van gemaakt, en overtuigender dan door lange vertogen duizenden ervan doordrongen dat spiritisme niets anders is dan een goochelkunst.

GODSDIENST

En godsdiensthaat.

Uit Moskou waar de grondwet vrijheid van godsdienst heet te waarborgen, wordt bericht, dat men geestelijken, van welke gezindten ook, niet meer zal toelaten in de ziekenhuizen, om zieken of stervenden te troosten en bij te staan. Dit heet te hinderlijk en kwetst de gevoelens van verpleegde atheïsten, wier vrijheid ontzien moet worden.

Het zijn de stoottroepen van de godlozen, wier actie officieel beschermd wordt, die zich hadden geërgerd aan de bijstand van de godsdienst, waarmee hier en daar in de hospitalen een pope trachtte het sterven van een zieke lichter te maken.

Het Zoeklicht bevat nog een tekenender staaltje van de godsdiensthaat, die ook in onderwijs en opvoeding al lang niet meer de leer van het Christendom toelaat en de geestelijkheid op allerlei geraffineerde wijze blijft tegenwerken.

Het Volksdagblad — de overgeverfde Tribune — publiceerde onlangs een bewonderend artikel over de verering van Stalin voor zijn moeder. Deze vrouw was een diep gelovige christin, die haar zoon voor de geestelijke stand had bestemd. Sedert hij het seminarie ontliep om zijn revolutionnaire weg te gaan, heeft hij zijn moeder — die zich ook in de godsdienst naar het terroristisch bewind moest voegen — nog maar één maal weergezien. Het Zoeklicht ontleent thans aan de Arkansas Methodist, voor de rekening van welk blad wij de mededelingen laten:

„Josef Stalin, de rode dictator, heeft kort voor haar overlijden, onlangs, alle verbindingen met zijn moeder afgezegd. omdat zij was teruggekeerd tot het geloof van haar kindsheid en zich weer was gaan bemoeien met kerkelijke aangelegenheden. Berichten uit Rusland bevestigen dit.

Stalin gaf ook bevel dat zijn moeder niet langer de naam van „Stalin" mocht dragen.

Na haar dood bleek, dat zij al haar eigendom ten bedrage van ca. 9000 roebel, vermaakt had aan de plaatselijke Orthodoxe kerk en verzocht had om een christelijke begrafenis. Zij stond er vooral op, dat een kruis en niet de Communistische emblemen op haar graftombe zouden prijken.

Toen Stalin van deze wilsbeschikking hoorde, beval hij dat het geld zou verbeurd verklaard en zijn moeders lichaam verbrand zou worden, met geen enkele godsdienstige ceremonie. De leiders der godsdienstige gemeenschap, waarvan Stalin's moeder deel uitmaakte, werden gevangen genomen, omdat zij „de vrouw hadden beinvloed."

Intussen komt geen nummer van de ex-Tribune uit, of het bevat een verheerlijking van Stalin en de vrijheid die hij op Kerk en kapitalisme veroverd heeft voor Rusland!

Wie over een kleinigheid valt, bewijst daardoor reeds dat hij niet groot is.

Op het toneel van het leven heet de souffleur meestal egoïsme.

Wilt gij gelukkig zijn in het leven, draagt dan al het uwe bij tot geluk van anderen; want de vreugde die wij brachten, keert dubbel groot terug tot ons eigen hart.

MOE?

- wel neen!

Ik gebruik nu Sanatogen

Dat eigenaardige gevoel van loome slapte, die drukkende vermoeidheid — zij verdwijnen volkomen met Sanatogen. Vele duizenden kennen de heerlijke opwekkende en krachtgevende eigenschappen van Sanatogen uit ervaring en gebruiken Sanatogen daarom geregeld een paar maal per jaar gedurende enkele weken.

Probeer Sanatogen ook eens. Begin nog vandaag, dan zult gij U weldra heerlijk gezond voelen.

Prof. Mann, van de Universiteit te Oxford, schreef: *„Na het gebruiken van Sanatogen vindt een opbouwende werking plaats in het zenuwstelsel".*

SANATOGEN

HET ZENUWSTERKEND VOEDSEL

Verkrijgbaar bij alle Apotheken in verpakkingen van 90 en 180 gram.

Bond van Veehouders.

H.H. eigenaren, huurders en pachters van plantages en huurder- of pachtgrondjes op Curaçao worden hierbij **dringend** uitgenoodigd om op **DONDERDAG 18 November** a.s. des avonds te acht uur, in de zaal van den Kolonialen Raad ten Raadhuize alhier bijeen te willen komen om te bespreken:

a. mededeelingen van het Bestuur;

b. bespreking van de ontworpen statuten van de op te richten vereeniging; en

c. de oprichting van een melkcentrale.

Opkomst van de eigenaren, huurders of pachters van plantages en huur- of pachtgrondjes dringend gewenscht.

Curaçao, 16 November 1937.

Het Bestuur van den Bond van Veehouders.

Schepenlijst over de maand November 1937.

17. Ned.	Iris	Haiti	Haiti
18. Fransch	Cuba	Cristobal	Pto. Cabello
18. Ned.	Crijnssen	Pto. Colombia	Pto. Cabello
18. „	El Libertador	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
18. Duitsch	Adalia	Pto. Colombia	Pto. Cabello
19. Ned.	Bodegraven	Cristobal	Liverpool
19. „	Amor	Maracaibo	Pto. Cabello
19. Fransch	San Antonio	Le Havre	Cristobal
20. Duitsch	H. C. Horn	Pto. Cabello	Pto. Colombia
20. Fransch	San Jose	Cristobal	Le Havre

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND

Groep Nederlandsche Antillen.

Bioscoopvoorstelling

op Vrijdag 19 Nov. a.s. in „Roxy". Aanvang 6 uur n.m.

Vertooning der rolprenten

1. Nederland aan den Arbeid.
2. Nederlandsch nieuws met de Wereld-Jamboree 1937.

Deze films zijn ook bijzonder geschikt voor leerlingen der hoogste klassen der MULO scholen, Ambachtsschool enz.

Toegangsprijzen.

Beneden f 0.25 Balcon f 0.50.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Verwijder vergif uit uw nieren en houdt op met 's nachts wakker te worden.

Leef gezonder en gelukkiger. Leef langer

Wanneer U voor *f* 0.75 een vuildrijvend middel en diurétique kunt kopen, dat buitengewoon doeltreffend en veilig is, dat in staat is alle vuile stoffen, vergif en zuren te verdrijven, die U kunnen schaden, waarom dan doorgaan met slecht te slapen en de hele nacht door wakker te worden?

Vraagt Uw apotheker om Haarlemmer Olie van het merk MEDALLA DE ORO maar let wel dat U „MEDALLA DE ORO" krijgt; de ingredienten komen vanuit Haarlem, Holland. Wanneer Uw nieren zwak zijn en Uw blaas geirriteerd, voelt U deze symptomen: Rug- en oogpijn, kramp aan de voeten, transpireren in de handen, pijnlijke en brandende afvoer.

8

RADIO CARACAS — YV5RA

A las 7.30 p.m. — Todos los Viernes

DON QUIJOTE vive otra vez

Escuche Ud. las aventuras modernas de Don Quijote. Presentación de Cocomalt.

¡VAMOS, NIÑOS, es hora de tomar Cocomalt!

Llegan corriendo cuando es hora de COCOMALT, porque saben lo sabroso que es y el bien que les hace. Si están sanos y bien alimentados, los niños siempre se sienten alegres . . . rebosantes de vivacidad y de energía, lo mismo cuando juegan que cuando estudian.

Los chicos prosperan con COCOMALT. Es la "bebida alimenticia y suculenta" que tan exquisita sabe y que da vigor y fuerza al cuerpo, a la vez que robustece huesos y dentadura . . . La mente, reflejo de salud, se activa también . . .

COCOMALT abunda en elementos nutritivos indispensables para chicos y grandes: suministra minerales de calcio y fósforo y vitamina solar D—hierro para enriquecer la sangre—y carbohidratos de energía como Lactosa, Maltosa, Glucosa y Sucrosa.

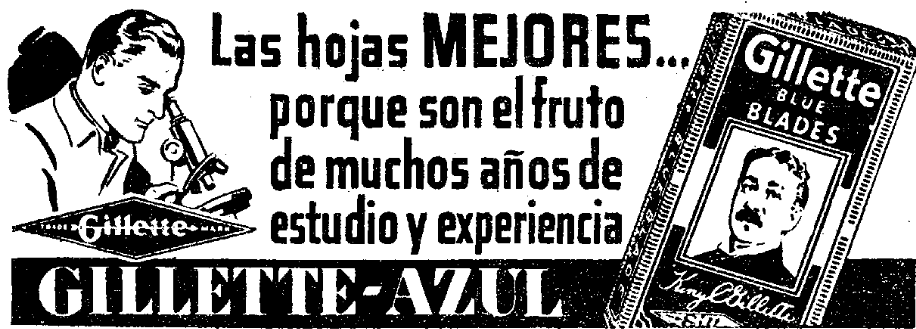
Delicioso frío o caliente

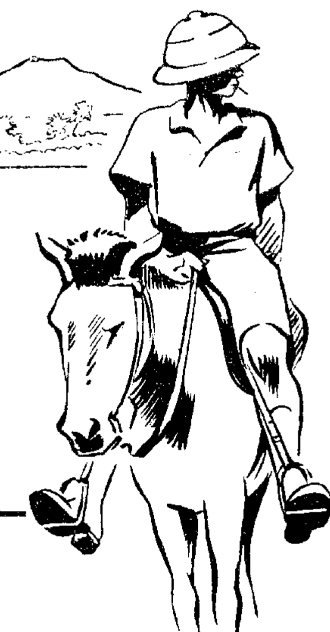
OFERTA ESPECIAL

¡Gratis! Con cada lata de una libra o más de COCOMALT, reciba usted una fotografía grande de Don Quijote y Sancho Panza. 2

Distribuidores:

H. SALAS & CO., INC.
Willemstad, Curaçao

Ruiters en fietsers weten

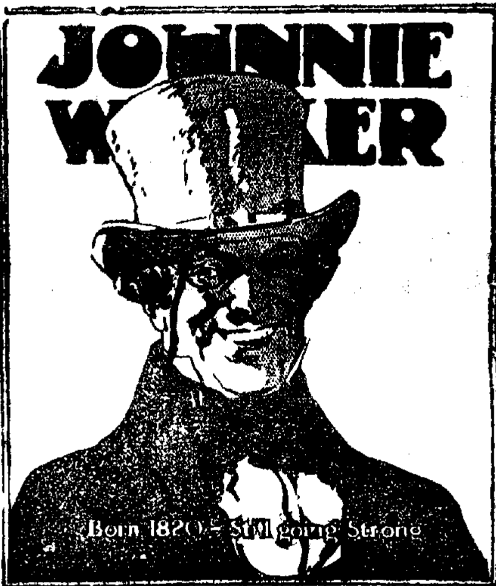
wat stukrijden beteekent. Een allerpijnlijkste, langdurige geschiedenis. Doorgezeten zadelhuid maakt het rijden een worsteling. Dadelijk wat Purol op de pijnlijke plaatsen voorkomt alle narigheid. Purol stilt de pijn wonderbaarlijk snel en doet Uw huid verrassend vlug genezen. Purol hoort bij iedere sportuitrusting; zorgt dat U het bij U hebt!

Doozen van 40 en 75 ct. Verkrijgbaar in alle Apotheken.

PUROL

verzacht en geneest

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS

Agenten.

ODOL TANDPASTA

Voetbalwedstrijden.

MUNDO NOBO

Op a.s. Zaterdag en Zondag om 4.15 precies.

R. C. ARUBA"	**„R. C. ARUBA"**
v.s.	**v.s.**
R. C. C.	**„JONG HOLLAND"**

Entree-prijzen: Eerste rang fls. 1,—
Tweede rang „ 0,75
Derde rang „ 0,50

Dame vergezeld door een heer vrije toegang.

Voor verkoop van kaarten bij:

De Jongh's Sporthuis — Otrabanda.
La Central — Pietermaai 2a
(naast Hendrikschool.)

Kinderen vrije toegang. 2—1

NEDERLAND.

LEERZAME ONDERWIJSCIJFERS

Ws hebben reeds aan de hand van de jongste statistische onderwijscijfers op enkele merkwaardige feiten gewezen, bijv. dat niet alleen het openbaar onderwijs snel terugloopt door een gebrek aan kinderen, maar dat ook het protestants bijzonder onderwijs onder dit euvel lijdt. De ant. rev. Standaard zegt hierover het volgende:

In ronde cijfers is van 1932 tot 1936 het aantal leerlingen van de openbare lagere scholen gedaald met 57000, en dat van de Protestants-Christelijke scholen met 10.000. Daarentegen is het aantal leerlingen van de Rooms-Katholieke scholen gestegen met 6000.

Deze cijfers zijn in meer dan één opzicht leerrijk.

Zij stellen de omvang en de betekenis van de daling der geboorten duidelijk voor ogen.

Maar behalve deze feiten, waarvoor de Standaard in 't bijzonder de aandacht vraagt van haar geestverwanten wijst de Standaard ook nog eens op het feit, hoe deze onderwijscijfers aantonen, dat ondanks ook het lawaai in de vrijzinnige en neutrale pers, het bijzonder onderwijs veel sterker geconcentreerd is dan het openbare. Deze cijfers, aldus De Standaard stellen tevens in het licht, dat de algemene bewering: de concentratie bij het openbaar lager onderwijs is een onrecht, want daardoor werd een groot aantal openbare scholen opgeheven, terwijl zij bij het bijzonder onderwijs niet in werking werd gesteld, geheel onjuist is. Het aantal openbare scholen moest belangrijk dalen, tengevolge van de sterke teruggang van het aantal leerlingen.

De concentratie bij het bijzonder lager onderwijs is nog steeds aanzienlijk sterker dan bij het openbaar lager onderwijs. Dit blijkt uit de volgende cijfers. Het gemiddeld aantal leerlingen per school was in 1936:

bij het openbaar onderwijs	142
bij het Prot. Christ. onderwijs	156
bij het R. Kath. onderwijs	192
bij het overige bijz. onderwijs	192
bij het bijz. onderwijs totaal	174
bij het lager onderwijs totaal	162

Men ziet het kath. onderwijs is het best en het meest geconcentreerd en wordt voor de overheidskas het meest voordeligst geëxploiteerd.

Het openbaar onderwijs is het minst geconcenteerd en in de exploitatie nog steeds het duurste.

DE KRANKZINNIGE WERELD.

De volgende niet onaardige en ook niet geheel onjuiste philosophische beschouwing knippen we uit de „Vee- en Vleeshandel".

„Onze lezers, al zijn ze dan geen deskundigen op dat gebied, weten wel, dat er aan onze veilingen regelmatig grote massa's groenten als onverkoopbaar „doorgedraaid" en op de mesthoop worden geworpen.

Een medewerker van het „Centraal Orgaan voor de handel in Aardappelen, Groenten en Fruit" schrijft hierover in zijn blad. Hij had bij de enorme stortplaats van een der Z.-Hollandse veilingen staan kijken, toen hij aangesproken werd door een werkloze, die bij het weggooien der honderden bakken tomaten eveneens belangstellend toezag. Deze man merkte op: „Ik ben groentepakker van mijn vak, maar ben werkloos, omdat er weinig export is. Daarom kan ik nu geen costuum kopen, dat ik goed zou kunnen gebruiken. Ik heb een Poolse zwager, die in Warschau kleermaker is, maar werkloos en dus geen tomaten kan kopen, zoals hij graag zou willen. Voelt U, waar ik heen wil?"

Inderdaad, zo vervolgt bedoelde medewerker, dat voelden wij! Maar wij voelden ook dat — indien alle would-be economen ter wereld tesamen slechts evenveel gezond inzicht en goede wil bezaten als deze eenvoudige groentepakker geheel alleen — de imposante stortplaats van de veiling spoedig een vergeten plekje zou zijn.

En van het steiger-hout zou een vreugdevuur gestookt kunnen worden!

Waarbij men dan alle ambtelijke paperasserie uit Den Haag en passant mee zou kunnen verbranden, voegen wij hieraan toe!"

Vóór 50 jaren.

We beginnen heden onder dit kopje een vaste, telkens terugkerende rubriek, welke een of andere gebeurtenis zal overnemen, opgediept uit de Amigoe di Curaçao van 50 jaren geleden, of een beschouwing leveren kan over wat we in die oude bladen lezen.

Iets origineels is deze rubriek zeker niet; ook Nederlandse en buitenlandse bladen die „reeds Abraham gezien hebben", hebben veelal deze rubriek, welke met graagte steeds gelezen wordt.

Moge dit ook zo zijn met de onze:

Uit de Amigoe van 12 Nov. 1887.

In dank hebben wij het door den Heer W. M. Hoyer ons toegezonden boekje ontvangen, getiteld: Metodo para Aprender à accompañar en la Guitarra sin necessidad di Maestro por W. M. Hoyer.

Het is dezelfde W. M. Hoyer, die thans nog naam maakt door het uitgeven van Historische aantekeningen over Curaçao.

Uit de Amigoe van 12 Nov. 1887.

Wij waren niet weinig verheugd, toen wij onlangs vernamen dat de **Maatschappij van de Paarden-spoorweg reeds een derden wagen ontvangen had.** Toen dachten wij dat 't eene het andere wel zou volgen, en dat er ook bijgevolg een nieuwe wissel zou aangelegd worden ter plaatse waar dit goedschiks kan gebeuren en zooals wij reeds in onze Courant besproken hebben. Maar nu hebben wij dezer dagen hooren zeggen, dat die plaatsing van een nieuwe wissel wel tot de pia vota zal blijven behooren.

Wij voor ons, meenen dat het publiek al zeer weinig gebaat is door aankoop van dien derden wagen zonder nieuwen wissel. Alleen bij uitzondering zal die wagen eenig voordeel opbrengen, wanneer n.l. op eenzelfde oogenblik, zooveel passagiers aanwezig zijn, dat 't te veel is voor éénen waggon."

CURACAO.

s.s. „CRIJNSSEN.

Het s.s. „Crijnssen" wordt a.s. Donderdag 6 uur v.m. verwacht en zal Vrijdag om 5 uur 's middags naar Europa vertrekken via de aanloophavens volgens de time-table.

KLOKWIJDING TE MONTAGNE.

De nieuwe Klok van de Kerk van Montagne is Zondagmiddag 14 Nov. plechtig door de Pastoor der Parochie ingewijd.

Deze klok uit de klokkengieterij van Petit en Fritsen te Aerle Rixtel draagt de namen H. Adelbertus en H. Dominicus, de patroonheiligen van de Pastoor en van de Parochie, A. D. 1937.

De door de architect Morel zeer practisch, zeer vergrote kerk, nu bijna voltooid, was tot de uiterste hoeken met gelovigen gevuld.

Moge deze Klok, welks tonen tot ver zullen doordringen, veel bijdragen tot heil der parochie.

CURAÇAOSE PLUIMVEE VERENIGING.

Oproep

tot het bijwonen der algemene ledenvergadering op hedenavond 8 uur in de zaal der Kol. Raad.

Het is zeer belangrijk voor U om deze vergadering te bezoeken, aangezien

1. een nieuwe Voorzitter gekozen moet worden, aangezien de heer van der Mark deze functie niet langer kan waarnemen, dank zij drukke werkzaamheden.
2. een plan tot bestellen van grote kwantiteiten kuikens zal worden voorgelegd.
3. enige honderden zakken kippenvoer thans voor rekening der vereniging zijn aangekomen alsmede Pratts en andere geneesmiddelen.
4. een 60 tal W.L. kippen van puike afstamming binnenkort klaar zullen zijn om U broedeieren te verschaffen.

Het Bestuur heeft veel moeite moeten doen om U dit alles te kunnen verschaffen. Thans is het woord aan de leden, of liever de daad, om ons te laten zien dat U wilt medewerken tot bloei onzer vereniging en der pluimveehouderij.

Komt allen ter vergadering.

EEN VREUGDEDAG VOOR PIETERMAAI.

Zondag j.l. was het een vreugdedag voor Pietermaai; op die dag n.l. had de onthulling plaats van de buste van Pater Ludovicus Jansen.

De plechtigheid had plaats ± 5 uur n.m., in tegenwoordigheid van Z. Exc. Gouverneur, Z. H. Exc. Mgr. Verriet, talrijke Ordebroeders van Pater Jansen, verschillende genodigden en verder de toeloop van honderden en honderden.

De buste, geplaatst aan de voorkant der kerk op de hoek van de straat, was omgeven van palmen, terwijl het hek versierd was met de driekleur; padvinders zetten keurig het terrein af en de muziek luisterde de plechtigheid op.

Nadat eerst de heer M. J. Cras allen welkom had geheten en verklaard had, dat men in de geest van Pater Jansen meende de speechen in 't Papiaments te moeten houden, nam de Heer David L. Capriles het woord om in een doorwerkte rede ons het leven van Pater Jansen te tonen wijzend op zijn werk onder de jeugd zijn sociaal ijveren, gelijk die andere Ludovicus, die ware kolonist van 't Rijk Gods. De redenaar memoreerde ook een artikel aan Pater Jansen, gewijd bij gelegenheid van zijn zalig afsterven, geschreven door de Heer Camillo de Palm.

Vervolgens trad Mgr. Verriet naar voren om de onthulling te verrichten. Bewondering klonk uit de menigte op, toen het doel viel. De buste, in witte steen op een sierlijk voetstuk is als een fijn afgewerkt portret. Fier staat het hoofd acherover, misschien alleen ziet *men iets te veel strengheid en te weinig* goedheid, maar dat neemt intussen niet weg, dat dit „Memorial for di Gratitud" Curaçao een waardig monument rijker maakt.

Mgr. Verriet sprak daarna een warm woord tot alle aanwezigen: „zuiver en schoon was dit priesterleven," zeide Mgr., „gelijk ons dat hier betekend wordt in de witheid van dit monument. Nog bood de voorzitter van het comité de Pastoor een oorkonde aan, waarop de Z.E. Pastoor Gallé een kort dankwoord sprak.

Ja waarlijk dit comité komt dank toe voor deze pieuze daad van trouw, eerbied en dank aan de Priester, een daad van rijk-Rooms leven. Bloemen werden voor de buste neergelegd, o.a. door twee dames, een bouquet van de Eerw. Heer Schonewolf en door luid applaus toonde het publiek zeer met de bloemenhulde in te stemmen.

Nadat het beeld nog enige ogenblikken door de autoriteiten van nabij bewonderd was, stroomde het volk toe om weer voor zich te zien de sympathieke trekken van hun leidsman Pater Jansen. Dit beeld zij in lengte van dagen een prikkel tot trouw aan de lessen die Pater Jansen gaf aan zijn dierbaar volk van Pietermaai.

Br.

VERDUISTERING.

Door de 34-jarige koopman M. is aangifte gedaan dat een bediende van hem, vermoedelijk enig geld, dat hij op rekeningen bij klanten had geind, heeft verduisterd.

De bediende, genaamd P., was n.l. bij hem gekomen en had gezegd, dat hij de tas met rekeningen had verloren, doch bij navraag bij de klanten is gebleken dat zo goed als allen de rekeningen hadden voldaan.

De Politie onderzoekt deze zaak.

RADIO-NIEUWS.

Ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van de Phohi Kortegolf-zender van Philips zullen er deze week drie speciale uitzendingen plaats hebben en wel:

Dinsdagavond 16 November van 7.24 tot 9.54 Curaçaotijd.

Woensdagavond 17 November van 8.24 tot 10.54 Curaçaotijd.

Donderdagavond 18 November van 9.24 tot 11.24 Curaçaotijd.

Golflengte 31.28 meter of 9591 K.C.

Aan deze uitzendingen zijn prijsvragen verbonden, waarvoor 50 stuks Philips-radiotoestellen, alsmede voor 15000 gulden aan prijzen beschikbaar worden gesteld.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de firma Morris Curiel & Sons, agenten van de bekende Johnnie Walker Whiskey een keurige zak-kalender.

GOUV. WOUTERS KOLONEL.

Naar we vernemen, is Z. Excell. Gouverneur Wouters, reserve-Majoor bij het Korps Motorrijders, bevorderd als zodanig tot luitenant-Kolonel.

BELEDIGING VAN OUD-GOUVERNEUR VAN CURAÇAO.

Ontslagen gouvernements-arts meent onrechtvaardig behandeld te zijn.

Voor de Haagse politierechter is begin October een belediginszaak behandeld, welke zijn oorsprong heeft gehad in gebeurtenissen, welke in 1925 en daarvoor zich hebben afgespeeld.

In dat jaar werd de gouvernementsarts in Curaçao, dr. B. eerst geschorst en daarna ontslagen, hetgeen volgens deze op onrechtmatige wijze zou zijn geschied ten gevolge van onenigheden, welke tussen hem en de gouverneur van Curaçao waren voorgevallen.

Twaalf jaar lang heeft dr. B. getracht rehabilitatie van dat ontslag te krijgen. Adressen aan de Tweede Kamer van de Staten-Generaal hebben gedeeltelijk succes gehad, doch begin October heeft dr. B. zich bij zijn agitaties te ver laten gaan en de inmiddels afgetreden gouverneur van Curaçao brieven met beledigende inhoud gezonden.

Hij had de oud-gouverneur o.m. ervan beticht, dat deze zich aan oplichting zou hebben schuldig gemaakt en dat hij in zijn functie van gouverneur besluiten in strijd met de wet zou hebben genomen.

De oud-gouverneur had een klacht ingediend en zo stond dr. B. thans voor de politierechter wegens eenvoudige belediging terecht.

Uiteraard gaf hij toe de brieven te hebben geschreven, doch hij had dit niet gedaan met de bedoeling om te beledigen, maar omdat hij geen andere uitweg zag om aan zijn recht te komen.

De Officier van Justitie, mr. P. R. Blok, achtte de ten laste gelegde zinsneden beledigend en vorderde een geldboete van *f* 25.— subs. 15 dagen hechtenis.

De verdediger, mr. P. J. de Kanter hield een uitvoerig pleidooi, waarin hij tenslotte aanvoerde, dat er geen opzet tot belediging was. Verdachte heeft slechts zijn recht willen zoeken.

De politierechter was van mening, dat het schrijven van brieven met dergelijke inhoud toch niet de juiste wijze daarvoor was en veroordeelde verdachte voor het eerste feit tot een boete van *f* 7.— subs. zeven dagen hechtenis. De tweede zinsnede achtte hij niet beledigend, zodat hij verdachte daarvan vrijsprak.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Bij Kaap Hatteras verging het Griekse S.S. Tzeny Chandris. 9 personen kwamen erbij om.

In Noord Palestina is een hevig gevecht bezig tussen Arabieren en Engelsen.

Ibn. Sand heeft aan Engeland medegedeeld dat de heilige oorlog zal verklaard worden als Palestina verdeeld wordt.

Koning Leopold van België arriveerde gisteren te Londen.

UIT NEDERLAND.

Bij de algemene beschouwingen wees Oud er op dat het constitutioneel is dat Colijn blijft zwijgen over hetgeen aan de formatie van het kabinet is voorafgegaan. De positie van de R.K. ministers zou volgens spr. geen gemakkelijke zijn, gezien de inmenging die van R.K. zijde tegen de aangekondigde sociale politiek is aangekondigd.

De R.K. fractie zal het nieuwe kabinet met sympathie tegemoet treden.

De bekende K.L.M. piloot Smirnoff is thans houder van het wereldrecord lange afstandvliegen. Hij heeft namelijk in totaal een afstand gevlogen van 3.2 millioen kilometer.

Oud-Minister van Schaik heeft het kamervoorzitterschap aanvaart. Naar verluidt zal Oud-Minister Deckers voorzitter worden van de Rooms Katholieke kamerfractie.

Naar aanleiding van het verslag van het verkeersfonds hebben in de Tweede Kamer verschillende leden hun bezorgdheid geuit over de veiligheid van het Nederlandse vliegverkeer. En men vroeg zich af, naar aanleiding van de vele ongelukken der laatste tijden, of de veiligheid wel in alle opzichten verzekerd is. Anderen vestigden er de aandacht op, dat de K.L.M. blijkbaar een speciale voorkeur heeft voor de Douglas toestellen en men vroeg of deze nu eigenlijk wel voldoen. Men verzocht tenslotte de Minister om een diepgaand onderzoek in te stellen en de resultaten aan de Kamer mede te delen.

Onder buitengewone belangstelling zowel van de zijde van het publiek als van vele vooraanstaande autoriteiten, werd Zaterdag de Vondeltentoonstelling door Prof. Brugmans geopend. Onder de vele aanwezigen was ook Minister Colijn, die van het begin tot het einde de Amsterdamse hoogleraar toehoorde en daarna onder leiding van de tentoonstellingscommissie een langdurige rondgang maakte.

Het hoofdbestuur van het Nederlandse Toneelverbond bereidde in het Vondelpark een speciale plechtigheid. Onder veel belangstelling legde de voorzitter van het verbond een krans aan de voet van Vondel's beeld.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana schonk een bedrag van *f* 5.000.— aan het fonds voor bijzondere noden.

Uit de memorie van antwoord van de begroting van het departement van justitie blijkt, dat van het optreden van door de N.S.B. in stand gehouden z.g. weerkorpsen, formaties vallende onder de weerkorpsenwet, als zodanig niets bemerkt is, en mochten dergelijke organisaties bestaan, dan gaat hiervan toch wel zeer weinig activiteit uit. Van regeringszijde wordt nadruk gelegd op het fet, dat het niet waar is, dat de regering, speciaal de links-georiënteerde organisaties met grote gestrengheid zou behandelen en de fascistische niet.

De handhaving van de openbare orde geschiedt met al de objectiviteit die mogelijk is. Evenmin is het niet juist, dat men de leidende figuren van de N.S.B. met bijzondere welwillendheid toestemming zou hebben gegeven tot het dragen van vuurwapenen. In geen enkel opzicht zijn de aanhangers van de N.S.B. door de regering ontzien.

Wanneer er aanleiding bestond om in te grijpen, werd ingegrepen. Er bestaat dan ook niet de minste aanleiding om zich inzake het regeringsbeleid wat dit betreft erg ongerust te maken.

Het optreden van de politie in de Haagse zedezaak, waarover indertijd zoveel stof is opgewaaid, is nog niet beeindigd. Wel kan worden medegedeeld, dat op grond van het voorlopige rapport in het algemeen gezegd kan worden, dat de aangevoerde beschuldigingen door de resultaten van het onderzoek naar het oordeel van de procureur-generaal grondig weerlegd worden.

Verder blijkt, dat men op het ogenblik bezig is aan de voorbereidingen tot invoering van een pachtwet, terwijl over de herziening van het arbeidsrecht op het ogenblik overleg wordt gepleegd met het departement van sociale zaken en dat van economische zaken. De medewerking aan plannen om de echtscheiding gemakkelijker te maken denkt de regering in ieder geval niet te geven.

Uit den Haag wordt gemeld dat oud-minister van oorlog, N. Bosboom overleden is.

Tevens wordt nog gemeld, dat de heer Ds. H. Snel, oud-predikant te Curaçao het tijdelijke met het eeuwige verwisselde.

Tijdens een jachtrit is de chef van de staf van het veldleger, kolonel J. J. van Santen van het paard gestort. Toen men bij de kolonel kwam, bleek deze inmiddels te zijn overleden.

Later is door een geneeskundige vastgesteld, dat kolonel van Santen tijdens de rit door een beroerte was getroffen.

SPORT.

Rotterdams Elftal — Rest van Nederland 6—0; VSV — RFC 3—4; Ajax — DWS 2—2; DFC — Excelsior 2—1; HBS — Hermes DVS; Go Ahead — AC 5—1; Tubantia — Heracles 0—1; Wageningen — Hengelo 0—1; PEG — Enschede 4—2; NEC — AGOVV 2—0; Eindhoven — NAC 2—2; MVV — Noad 4—3; Willem II — PSV 3—4; Juliana —BVV 2—1; Roermond — Bleyerheide 2—1.

De zeventiende partij schaak tussen Euwe en Aljechin werd door Euwe gewonnen. De stand is nu voor Aljechin 9.5 en voor Euwe 7.5. De achttiende werd afgebroken en zal heden worden voortgezet.

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag 19 November 1937 van des voormiddags 9 uur tot des namiddags 3 uur kunnen bij den Voorzitter van het Verkiezings-bureau alhier ten zijne kantore in het Fort Amsterdam opgaven van candidaten voor de verkiezing van de leden van de Staten, die tegen den eersten Dinsdag van April 1938 zitting zullen nemen, persoonlijk worden ingeleverd door een of meer der personen die haar hebben onderteekend.

De formulieren voor deze opgaven zijn vanaf 3 tot en met 19 November dezes jaars kosteloos verkrijgbaar bij het Verkiezings-bureau.

Bij de inlevering kunnen de candidaten daarbij tegenwoordig zijn.

Zij, die de inlevering van deze opgaven doen, zijn verplicht op straffe ongeldigheid der opgave domicilie te kiezen te Willemstad op Curaçao.

De opgave moet door ten minste DERTIG kiezers zijn onderteekend.

Op eene opgave mogen niet meer dan de namen en verdere gegevens van slechts ZES candidaten worden vermeld.

Iedere opgave moet inhouden den naam, de voorletters, dan wel andere voor de persoonsaanduiding noodzakelijke toevoegingen, de woonplaats en de nummers waaronder zij op een der kiezerslijsten voorkomen, met aanduiding van het kiesdistrict waarop de lijst betrekking heeft.

Komt een der candidaten niet op een der kiezerslijsten voor, dan moeten worden overgelegd alle zoodanige stukken waaruit zou kunnen blijken dat de candidaat voldoet aan de vereischten genoemd in artikel 69 van de Curaçaosche Staatsregeling en van art. 10 van het „Curaçaosch Kiesreglement 1937".

Bij ongeldigverklaring van eene candidatenopgave of van eene candidaatstelling door het Verkiezingsbureau wordt aan hem die de opgave indiende alsmede aan den candidaat hiervan kennis gegeven.

Hij, die de opgave indiende is dan bevoegd binnen drie dagen in beroep te komen bij het Hof van Justitie door indiening bij het Centraal Verkiezingsbureau van een in drievoud opgemaakt en met redenen omkleed verzoekschrift aan het Hof van Justitie.

De redenen van ongeldigverklaring van een candidatenopgave zijn:

1. indien de opgave na de eventueel plaats gehad hebbende verbetering niet het vereischt aantal geldige handteekeningen van kiezers bevat. Bij de vaststelling van dit aantal blijven buiten aanmerking zij die meer dan één opgave hebben onderteekend;
2. indien de opgave meer dan ZES candidaten bevat;
3. indien alle op de opgave voorkomende candidaturen ongeldig zijn verklaard;
4. indien door den inleveraar niet te Willemstad domicilie is gekozen en dit verzuim niet binnen den voorgeschreven termijn hersteld;

terwijl die voor de ongeldigverklaring van een candidaatstelling de volgende zijn:

1. indien de candidaat niet de vereischten bezit om te worden gekozen;
2. indien niet is voldaan aan de voorschriften omtrent het vermelden van namen enz. der candidaten op de opgaven, met dien verstande dat het nummer van de kiezerslijst met aanduiding van het kiesdistrict waarop de opgave betrekking heeft, niet op de candidatenopgaven behoeft voor te komen, indien de betrokkene op geen der geldende kiezerslijsten is geplaatst;
3. indien de opgave niet vergezeld is van eene schriftelijke mededeeling van den candidaat dat hij bereid is een candidatuur te aanvaarden.

In gevallen sub 2. en 3. indien de verzuimen niet binnen den voorgeschreven termijn zijn hersteld.

Curaçao, den 1n November 1937,

De Voorzitter van het Verkiezingsbureau,

M. BARTELS DAAL.

Usted logra afeitadas que "Valen un tesoro"

cuando usa la hoja que ha sido hecha para su Máquina Gillette.

GILLETTE ha invertido millones de dólares para hacer la Hoja Gillette y la Máquina Gillette la combinación más perfecta del mundo. Ninguna otra hoja puede igualarla pues la Hoja Gillette es el producto de muchos adelantos y conocimientos exclusivos de Gillette. Use siempre la Hoja Gillette en su Máquina Gillette.

Broedeieren.

En Broedmachines.

Tomen Barnevelders

1-6 Fl. 30.

PLUIMVEEVOEDER

en Prima Hollandsche

Aardappelen.

W. Maat

CASA HOLANDESA Otrabanda

VONDEL-SPROKKELINGEN.

Helaas, wat baat een englenwacht,
Zo 't alziende oog van boven
Den mens niet gaslaat naar zijn macht!

(Adam in ballingschap.)

Gods knecht houdt recht, en simpel en slecht,
Het pad naar stadt, daar Jezus voor vecht.

(Eenzame aandacht).

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 14 November 1937.

Jong Holland — Hollandia	6—0
Asiento — Hercules	4—1
Scherpenheuvel 2 — Transvaal 2	2—2
D.D.V.O. — Atletico	2—0

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Volharding	13	12	1	0	30	4	25	1.92
Jong Holland	13	10	2	1	45	11	22	1.69
Scherpenheuvel	11	4	4	3	22	16	12	1.09
S.U.B.T.	11	5	2	4	17	14	12	1.09
Asiento	12	4	1	7	20	24	9	0.75
R.C.C.	10	3	1	6	7	14	7	0.70
Hollandia	12	3	1	8	19	32	7	0.70
Hercules	13	3	1	9	8	35	7	0.53
Transvaal	11	2	1	8	9	21	5	0.45

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
S.U.B.T. 2	4	3	1	0	10	3	7	1.75
Jong Holland 2	6	3	2	1	11	4	8	1.33
Scherpenheuvel 2	6	3	1	2	11	10	7	1.16
Volharding 2	3	1	1	1	1	3	3	1.—
Transvaal 2	5	1	2	2	4	8	4	0.80
R.C.C. 2	3	1	0	2	1	5	2	0.66
Asiento 2	4	1	0	3	5	6	2	0.50
Hercules 2	3	0	1	2	3	7	1	0.33

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten		punten	gem.
Feyenoord	6	5	0	1	13	4	10	1.66
Atletico	4	2	1	1	8	5	5	1.25
D.D.V.O.	6	3	1	2	7	3	7	1.16
D.C.C.	5	1	3	1	2	3	5	1.—
Jong Curaçao	6	2	2	2	9	7	6	1.—
Be Quick	5	1	2	2	6	8	4	0.80
Hilversum	4	0	1	3	2	8	1	0.25

B-KLASSE WEDSTRIJDEN OM DE BOND'S ZILVEREN BAL.

Scherpenheuvel 21 November 1937

Be Quick — Jong Curaçao) A — A. D. Joens [illegible]

Scherpenheuvel 28 November 1937 [illegible]

D.C.C. — Hilversum) B — I. Dania [illegible]

Mundo Nobo 12 December 1937 [illegible]

Atletico — D.D.V.O.) C — A. Ercol [illegible]

Rio Canario 19 December 1937 [illegible]

Feyenoord — Winnaar A) D — Ch. Wix [illegible]

Mundo 19 December 1937 [illegible]

Winnaar B — Winnaar C) E — J. L. C. Pengel [illegible]

Mundo Nobo 26 December 1937 [illegible]

Winnaar D — Winnaar E — F. Kranenburg

Alle wedstrijden beginnen om drie uur precies; speelduur 2 × 30 minuten met 5 minuten rust.

Bij gelijke stand alle wedstrijden beslist het lot.

Verenigingen zijn verplicht de 1ste Secretaris binnen 3 dagen na een wedstrijd de stand op te geven.

Voor deze wedstrijden worden aan de verenigingen geen groene kaarten toegezonden.

OPSTELLING SPELERS BONDSOEFENING OP DONDERDAG DE 18de NOVEMBER 1937 OP HET TERREIN MUNDO NOBO

Wit Shirt

E. Vos (R.C.C.)

O. Troeman (J. Hol.) — A. J. Maduro (S.U.B.T.)

W. Leers (J. Hol.) — C. Bloemendaal (Asiento) — H. Royer (J. Hol.)

G. Pardo (J. Hol.) — E. Senior (Volh.) — C. Prince (R.C.C.) — H. Panneflek (R.C.C.) — A. Naaldijk (Transv.)

O

E. Rondijk (Volh.) — E. de Castro (Volh.) — Ch. Becker (Scherp.) — J. Ramirez (J. Hol.) — R. Maduro (J. Hol.)

W. Mau Asam (Transv.) — A. Sentiago (J. Hol.) — A. Pietersz (S.U.B.T.)

E. Atalida (Herc.) — J. Holander (R.C.C.)

J. Pinedo (Herc.)

Blauw Gele Shirt

[illegible]

Reserves:

Casper, Transvaal
A. Bosnie
Fergudson, Hercules
N. Vera, R.C.C.
D. Jones, Transvaal
H. Leers, J. Holland
L. B. Isidora, Volharding
Lo Ning Hing, Transvaal

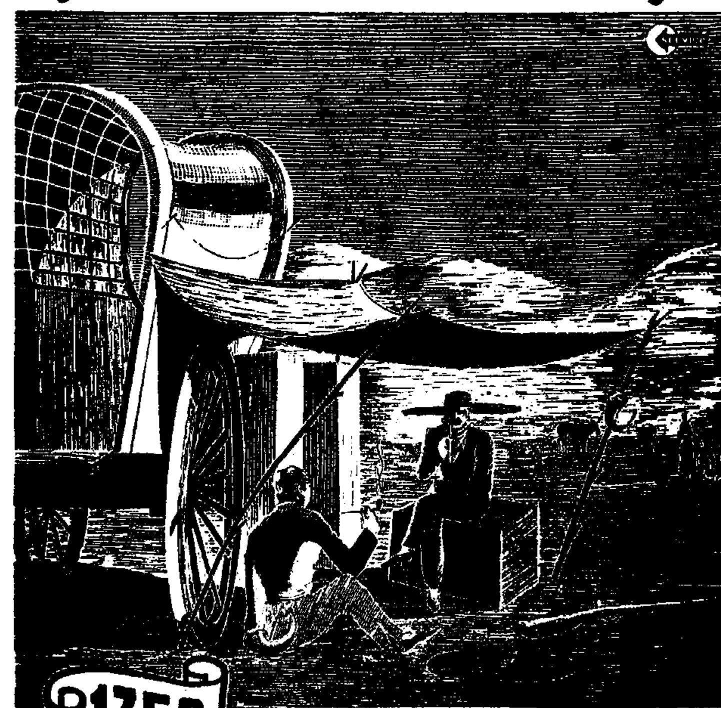
Naar aanleiding van de wanordelijkheden gedurende de wedstrijd Atletico — D.D.V.O. van de 14de dezer zijn de spelers P. Martes (D.D.V.O.) en A. Martina (Atletico) met ingang van heden voorlopig geschorst van deelname aan alle wedstrijden in C.V.B.-verband.

In verband met de komst op a.s. Zaterdag van de Aruba Racing Club, zullen op Zondag dezer geen competitiewedstrijden worden gespeeld.

Voor de op a.s. Zaterdag en Zondag door R.C.C. te arrangeren voetbalwedstrijden tegen de R.C.A., zijn de vrije toegangskaarten (met uitzondering van het Bondsbestuur) niet geldig.

Ingeschreven als nieuwe leden van Transvaal: F. Netto en A. de Graven.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

1750 **Toen reeds.....**

De Groote Trek van de Transvaalsche Boeren
Zal het gemoed der menschen steeds ontroeren.
Hun moed was voorbereid
Door Holland's deeglijkheid.
Maar zouden zij dan Bols niet dankbaar met zich voeren?

BOLS 1575

★ *Elken dag één glaasje!*

Bonairiaanse Krabbels

Een golf van misdaad. Ja, geachte lezers, een golf van misdaad is over ons rustige eilandje gekomen. Vroeger was Bonaire niet zo, vroeger hoorde men hier van geen misdadigers, doch thans, nu er „welvaart" is, nu er „geen armoede" meer is, nu komen de misdadigers uit alle hoeken en gaten te voorschijn. Op Vrijdag j.l. zijn ze echter berecht. De Rechter heeft op die dag recht gesproken en de straffen zijn uitgedeeld.

Het zij verre van ons een oordeel uit te spreken over de straffen die opgelegd zijn. De rechtspraak moet in onze brieven buiten beschouwing worden gelaten, echter, wel willen wij een paar opmerkingen maken naar aanleiding van de zaken, die aanhangig gemaakt zijn en over de wijze waarop dit is geschied. Wij willen voorts iets zeggen over de indruk die de behandelng der zaken bij het publiek heeft gemaakt. Naar onze bescheiden mening zijn er fouten gemaakt bij de behandeling van de strafzaken en wel de volgende:

1. Bij de aanvang van de zitting werden de getuigen die door de politie waren opgeroepen [illegible] tribune toegelaten. Hoewel de politie en deurwaarder op de hoogte waren van de namen van de getuigen die door de verdachte waren opgeroepen, werden deze wel tot de publieke tribune toegelaten. Toen de verdachte zijn getuige wilde doen horen werd deze gewraakt.

Wanneer men nu weet, dat de publieke tribune van de plaats waar de politiegetuigen moesten afwachten slechts gescheiden is door een deur, terwijl deze plaats (de gang) eveneens door een open deur in verbinding staat met de rechtszaal, zodat men ook daar alles kan horen, dan zal men moeten erkennen, dat de wraking een bijsmaakje had.

2. Toen een verdachte vroeg een mededeling van de Rechter in het Papiaments te vertalen, werd dit geweigerd, op grond van het feit, dat de verdachte de Nederlandse taal voldoende machtig zou zijn. Men gelieve voortaan niet te vergeten, dat de Nederlandse taal voor vele mensen van Bonaire een „vreemde" taal is en men dus de betekenis van mededelingen niet terstond begrijpt.

3. De Rechtbank bestond uit de Rechter, de Ambtenaar O.M. en de Griffier. Wij hebben ons afgevraagd in welke functie de Gezaghebber in de Rechtszaal aanwezig was en met welk recht hij opmerkingen mocht maken, met welk recht hij de documenten van de Ambtenaar O.M. mocht inzien tijdens de zitting. Wij menen, dat dit niet gebruikelijk is.

Bonaire is sedert enige maanden gezegend met een nieuwe brigadier van politie. De functionaris vertelt overal, dat hij naar Bonaire gekomen is, om dat eens „te drecheren", in het Nederlands gezegd, om in Bonaire eens de orde te herstellen". Wel, lieve lezers, wij hebben Bonaire ons gehele leven lang als een zeer ordelievend eilandje gekend en wij geloven niet, dat iemand nodig is om dit beter te maken. Dit „herstellen" nu, gebeurt soms op een zeer onplezierige wijze.

Een van de veroordeelden van j.l. Vrijdag was een chauffeur. Deze reed met zijn truck en werd aangehouden door een agent van politie. Proces-verbaal werd opgemaakt omdat het achterlicht van de truck niet brandde. De chauffeur gaf een tik tegen het lampje en het licht brandde wel. Het bleek, dat het lampje of een draadje was losgegaan gedurende het rijden. Dit kan iedereen gebeuren. In ieder normaal land met normale politie zou men hiermede genoegen hebben genomen. Niet te Bonaire. Jacht op processen-verbaal, mijne heren, alsof er een premie wordt uitgekeerd. Een proces-verbaal volgde plus een veroordeling. Billijk?? Helemaal niet. Zeer onbillijk. Is het een wonder, dat het langzamerhand hier gaat gisten en dat Bonaire op weg is werkelijk een onrustig eilandje te worden?

Twee jongetjes lopen op straat. Ze hebben een windbuks. De politie zag niet, dat er mede geschoten werd in het dorp. Toch werd de buks afgenomen en de jongetjes kregen een schrobbering van de rechter. Billlijk?? Opvoedkundig?? En toch kan zo'n windbuks nuttig zijn om parkieten, die onze dividivi opvreten dood te schieten. Waren er maar meer van die jongetjes op Bonaire.

Toch was er nog een grappig incident in de rechtszaal. Een oude man was dronken geweest en opgepakt. In de rechtszaal wist hij niet het verschil tussen 66 en 76, zodat zijn leeftijd even een probleem was. Hij werd veroordeeld tot ƒ 1.— boete en haalde terstond een gulden uit zijn zak om die boete te voldoen. Grappemakers vertelden, dat hij ƒ 2.— uit zijn zak haalde en vroeg of hij nu nog een keer dronken mocht worden.

Het gebeurde een paar dagen geleden in Antriol. Op een avond werd om politie-assistentie verzocht omdat een stel belhamels de buurt onveilig maakten door met stenen te gooien en scheldwoorden te uiten. Toen de politie ter plaatse kwam was er natuurlijk kip noch kraai te bekennen. Doch hoor... wat heort mijn oor? Wat ziet mijn oog??? Een jongetje van 13 [illegible] een mondharmonika. Muziek [illegible] bij politieverordening. Er zijn al enige gitaren bij de politie. Geen muziek op straat, geen vrolijkheid op het eiland. Doods moet het zijn, naar bed allemaal. Wat denken jullie wel. Radio mag je laten schreeuwen, gramofoons mag je laten krijsen, doch een gitaar op straat, geen denken aan. Dies werd het jongetje meegenomen naar het Fort en werd ondervraagd omtrent de belhamels. Omdat het zo laat geworden was, mocht het jongetje ook in het Fort slapen. Opvoedkunde??? Overal zou men zo'n jongetje naar zijn bed geschopt hebben. Maar niet op Bonaire. Muziek op straat... een misdaad.

Wij hoorden fluisteren, dat een proces-verbaal tegen de Doriens in voorbereiding is. Die beesten maken nu met de regen zoveel lawaai, dat geen gitaar meer te horen is. Een muziek die zo luid is, dat je horen en zien vergaat.

Er moet nu werkelijk op Bonaire iets „gedrecheerd" worden en dat is het malle overdreven optreden van de politie. Bonaire was altijd rustig, heren van het Gouvernement. Wij, Kris en Kras, waarschuwen U, dat Bonaire ONrustig gaat worden. En dat zal de schuld van het Gouvernement en zijn dienaren zijn. Wordt wakker voor het te laat is. Nogmaals: Bonaire is Bonaire en geen Aruba of Curaçao. Laat ons ons rustige leventje houden.

De Regen. Nimmer hebben we zulk een vreemde regen gezien als tegenwoordig. Het regent soms heel hard, doch zeer plaatselijk. Zodat de ene plantageman zeer tevreden is en de andere ontevreden.

En onze arme wegen. De weg naar Nikiboko is vol gaten. Het lijkt wel een maanlandschap. De weg naar Rincon wordt voortdurend verbeterd, doch al het weggengeld is toch niet voor de weg naar Rincon? Wij hebben niets tegen Rincon, integendeel, doch wij vragen voor Nikiboko en omgeving ook behoorlijke wegen. In het donker is het gevaarlijk op die weg te lopen. En in Kralendijk. Wanneer het hard regent veranderen onze wegen in modderpoelen. Geef ons toch een asphaltweg of een betonweg in het dorp. Wie weet of het op den duur niet veel goedkoper is dan het voortdurend aanplempen en ophogen. Wanneer men doorgaat met ophogen gaat Kralendijk op Pompei gelijken: alle huizen onder een dikke laag aarde.

Kris en Kras

VONDEL-SPROKKELINGEN.

De Deugd begeert geen rijker kroon:
Deze eer is haar genoeg.

(Op Geraart Hulft).

Schenkadiën van Natuur,
Wat zijt gij kort van duur.

(Maria Stuart).